

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj VIII.

V Ljubljani 30. veličiga serpana 1855.

List 35.

Pred Marijo.

Pred tronam tvojim, o Marija!
Klečim, in zrem v obraz ti mili.
Pocutki so se zamaknili
V lepoto tvojo, o kraljica!

Si z družbo angelov obdana.
V naročji imaš dete Božje.
So luna, zvezde ti v podnožje.
Si s svitam rajskim obsijana.

Ko solnce mlado v zarji zlati,
Okó premilo tvoje sije.
Prečudno moč mi v dušo lije,
Ne morem reči, popisati. —

Pred tabo, o Devica mila!
Bi noč in dan nar rajši bival,
Čutila rajske bi užival.
V sladkosti dusa se topila.

Devica sladka, o dodeli,
De vedno tvoj obraz premili
Mi bramba bo v življenja sili,
In k tebi pridem v raj vesel!

A. Praprotnik.

Dobrovoljin svet zoper kolero.

Ljuba Danica! sercê mi kervovi slišati, kakšne trume smert s koso kolere po mnogih krajih zmed vsih stanov in starost obojniga spola seče, kako starše pobira, otroke siroti, zakonske podavljja, strah seje, hiše prazni, pokopališa polni, solze ožema, in ostale s tugo oblači. Vse časti in hvale je vredna skerbnoš gospóske, prizadevanje zdravnikov, serčna ljubeznjivost duhovnov, ker si vse prizadeva, vse roko podaja, vseke ran ali odvrčevati, ali vsaj hladiti. — Veliko je bilo že zoper to hudo nadlogo nasvetovaniga, ali kakor je čutiti, se mende še ni prav tečna pomoč zvedila. Ali bi ne bilo perpušeno tudi meni eno besedo v dober svet, v perpomóček zoper kolero izgovoriti?

1. Jez menim, če hočemo prav tečno pomoč zoper to splošno nadlogo znati, de moramo naroprej zvediti, od kod de pride kolera. Marsikaj sim že od tega slišal, bral in premišljeval, pa, po vsih ustih reči, mi prav umirljiv odgovor le naša sveta vera daje. Ona mi podeli pomenljivi izrek: „Je li nesreča v mestu, ktere bi ne bil Gospod storil?“ Amoz 3, 6. Od tod mi dojde glas Sina Božjiga: „de so nam lasje na glavi sošeti, in de še vrabec na zemljo ne pade brez volje našiga Očeta“. Mat. 10, 29. 30. Tedaj brez njegove volje še veliko manj sme smert koga zmed njegovih otrok pobrati, ali zveze družin tergati. Ob kratkim: bolezen in merljivost pride od njega, v čigar roki se znajdejo ključi življenja in smerti. Poslal je nekđaj nad egip-

čansko pervenstvo, poslal nad Asirce smertivniga angela, in zdaj naj se to po koleri dopolnuje.

2. Zakaj pa vender Oče nebeški svet s to nadlogo tepe? Že pamet mi odgovori, de se to ne godi zavoljo naših dobrih del, ali zavoljo našiga krepostniga in pobožniga življenja: na tako življenje ti on, per kterim je usmiljenje in obilno odrešenje, le srečo, le bogati blagoslov obeta in našteva že v II. Mojzesovih bukvah 19, 5. v III. 26, 3. i. d. V. 28, 1. i. d., temuč de se mora to le zavoljo slabiga, Bogu nasprotniga, grešniga življenja goditi. Sv. bukve mi pa le še jasniši to kažejo. De iz njih več družiga zamolčim, le kratke besede iz III. Mojzesovih bukev 26. post. povem. Tam najdem 14. v. „Ako me pa ne bote poslušali, in ne bote vsih mojih zapoved spolnovali. — 15. Ako bote moje postave zaničevali, in moje sodbe zame-tovali, de ne bote storili, kar sim vam ukazal, in bote mojo zavezo overgli. — 16. Vam hočem tudi jez to storiti: Naglo vas bom z uboštvam in vročino obiskal, od ktere se bojo vaše oči vderle, in život vaš posušil“. — Beri na dalje to postavo, iz ktere boš zamogel spoznati, zakaj se vse mnoge šibe na svetu versté, in najdel boš v 25. v. „In kadar bote v mesta ubežali, hočem jest kugo med vas poslati“. — Kakor je Bog tu zazugal, tako je tudi spolnoval. Ta Gospod, ki tako očitno govori, de je vsa razna šiba in tudi bolezen golo v njegavi oblasti, od takrat še nikomur družimu ni tega gospodarstva prepustil; in njega se zdaj enake dela do enakiga povračila nagibajo.

3. Zavoljo kakih grehov pa zlasti Bog s pogosto merljivostjo svet strahuje?

Preišimo svetopisemske bukve, in našli bomo, de se to posebno godi:

a.) Zavoljo splošniga oterpnjenja do zveličanskiga opominjevanja in nespokorniga življenja. Kadar se od kruha pijani ljudje za nobeno zveličansko opominjevanje več ne zmenijo, temuč dobrovoljno Božjo besedo v svojih pervajenih grehih zametvajo, zanemarjajo, zaničujejo, začne Bog sam z boleznimi ali merljivostjo vse bolj ginljivo pridigovati, kakor pa zamore to po skiricah še tako omikana zgovernost storiti. Ob Noetovim času so se tudi človeške serca sleherni svarljivi besedi z nepokoro ustavljale; zato jim začne Bog sam s splošno umerljivostjo, s potopam pridigovati. Ta pridiga Božja jim je pa prav v serce segala, in marsikteri zaničevavec zveličanskiga opominjevanja in pokore se je na to pridigo Božjo še pred smertjo spokoril, kar je iz besedi sv. Petra posneti, ko piše: „V kterim (duhu) je On (Kristus) tudi duhovam, kteri so bili v ječi, kadar (o svoji smerti) tje (pred pe-

kel) pride, pridigoval. 1. Petr. 3, 19. — „Kteri so bili nekdanj nevarni, ker so se o Noetovih dneh na Božjo poterpeljivost zanašali. 3, 20. Ravno tako bi zdaj marsikdo v nepokori terdovraten ostal, ko bi le zdravje in srečo vžival, in ne zmenil bi se, še toliko Noetov naj bi mu pridigovalo; pridiga Božja po tako splošni umrljivosti ga pa še prestraši, prebudi, od pogube otme.

b.) Zavoljo zanemarjenja postav in Bogu perjetne zderznosti. — Nekdanjim Izraelcem začne nebeška jed, mana, presedati, in akoravno so se per nji močne in zdrave čutili, začne njih slast vender po drugih, po mesnih jedeh hrepeneti. Per vratih svojih šotorov sede, jokajo in tulijo po otročje: „Kdo nam bo dal jesti mesa?“ Po viharji jim pošlje Bog brezštevilnih trum prepelice. Ljudje šinejo po njih, si jih nalove, perpravljajo, vživajo. Ali se jim zaželeno meso med zobmi tiči, in že jih siba Božja dohiti, z boleznijo obise, in veliko število s smertjo udari, kar so dolge verste vekov pričevali tako imenovani „osladni grobovi“. — Zavoljo nadležniga veku svojih otrok: „Kdo nam bo dal jesti mesa?“ je tudi cerkev od nekdanje ojstrosti že toliko prejenjala, de je število postov že zlo pomanjšala, in njih ojstrost, kar je nar več mogoče, zljajšala. Ali svet, še vselej deleč od duha babilonskih mladencev in nekdanjih pobožnih Judov, še dalje od duha nekdanjih kristjanov per vsim zljajšanji postne postave, zdaj že skoraj nobeniga posta več poznati noče, ter zaupanja za telesno zdravje ne stavi več v Boga, ampak v mesne jedi, in ko bi se druge dni še per nemesenih (postnih) jedeh dobro počutil, še sodi, de mu take jedi ravno postne dni zdravje podkopujejo. Zato marsikomu meso tako rekoč se med zobmi tiči, in že umirati začneja.

c.) Zavoljo postu nasprotni pozrešnosti in pijanosti, in zlasti zavoljo zganjopitja. — O takim vživanji in odsvečevanji Božjih darov se nekdanj Baltazarju kralju in njegovim gostem perkažejo persti človeške roke, ki so mu s skrivnostnimi besedami: „Mane, Tekel, Fares“ konec njegoviga kraljevanja in življenja napovedali. Dan. 5, 5. In gotovo bi mi še marsikako strašno kazni v sv. bukavah stare zaveze zavoljo zganjopitja našli; ali k sreči ta strup še ni bil znan takratnim ljudem. Zato pa je previdnost Božja zdaj vmislila bolezen, ktera požrešnost in zlasti zganjopitje kaznuje, de je človek s tem udarjen, s čimur se pregreši — v želodcu, v oserčji.

d.) Zavoljo grozniga in splošniga napuha, ki se čezdalje bolj po vnanji ošabnosti razodeva. — Človek je po nauku sv. vere tempelj sv. Duha; njegovo serce mu bodi stanovanje svete ljubezni, s ktero samo se časniga in večniga življenja vredniga stori. Kaj, ali pa mar kristjani to sprevisoko vrednost hočejo spoznati in čislati? Oni veliko več po spridenim duhu svetá svoje lastno telo v malika stavijo, ga nad vse ljubijo, vanj vse svoje misli in skerbi obračajo, ga nečimerno lepoticiti in lišpati, neumerljivo dušo pa pusté v mlaki mnogih strast hirati in umirati. Bog je nekdanjim izraelskim hečram po preroku Izaii leto zažugal: „Zato, ker se Sionske hečere poviksujejo, s pokončnim vratam sprehajajo, z migajočimi očmi hodijo, v hoji z nogami terkljajo in drobne; — bo Gospod teme Sionskih hečr oplešil, in Gospod bo njih lase pobril. — Tisti dan bo Gospod odvzel snago na čevljih in lunice, — in obratnike, obratne verižice, naročnice in kapice; — vpletanke, podveze, spletene verižice, dišavnice in naušnice; — perstane in čé-

ladne pangeljce; — praznične oblačila, plajške, peče in igle; — ogledala, tančico, glavne obvezilnice in poletne oblačila. — In bo namesti lepiga duha smrad, namesti pasu verv, namesti krišpanih las plěša, namest nešeljna oestro oblačilo“. Izai. 3, 16—24. — Vse to pa zdaj Bog ošabnemu človeku po razgrajavni koléri oznanuje, in mu kaže, koga de je: Golisrjad in vse strani: in de mu je edino obstoječe, nezvenljive in nestrohljive lepote za uni svet iskati, kakorsna je lepota gnade Božje.

e.) Zavoljo nečistiga greha. — Beri prvi list sv. Pavla aposteljna do Korinčanov, kaj ti pové: „Bratje! nikar ne poželimo hudih reči, kakor so jih Judje poželeli. Tudi nečistosti ne uganjajmo, kakor so jo njih nekteri uganjali, in jih je padlo en dan tri in dvajset tavžent“. 1. Kor. 10, 6. 8. — Če ti še to ne tekne, naj ti še glasnejši Sodomljansko petomestje odgovori, če ni res Bog mastovave zavoljo te pregrehe? In ako jo je on nekdanj splošno tudi s splošnimi šibami udaril, kako si je obetati, de bi se on, večno nespremenljivi, zdaj več za-njo ne zmenil? O gotovo ima ta splošna in pogostim usmrtivna bolezen svoj vzrok tudi v nečistosti.

4. Saj pa vender kolera tudi pravične in nedolžne zadene, in marsikaciga grešnika zgreši?

Res de kolera marsikaciga dobrovoljniga in pobožniga Helija zadene in usmrti; ali ravno to v njegov prid, de si s premehko zrejo otrok sodbe ne zojstri, in v prid otrok, de se pod ojestrejši ptujo zrejo bolj z zaupanjem na Boga opérajó, in s pobožnostjo bolj njegove ljubezni išejo. Res de kolera tudi nedolžne in otroke kosí, pa zopet v njih prid, de jih svet ne popači, kakor pravi sv. pismo: „Od-vzet je bil, de bi hudobija njegoviga uma ne spridila, ali de bi hinavšina njegoviga serca ne zape-ljala“. Modr. 4, 10. Res de pod to koso tudi marsikak pravičin pade; ali on mora biti že goden spoznan za nebeško kraljestvo. Res je, de je o takih perložnostih tudi več grešnikov zgrešenih; ali usmiljena previdnost Božja, ki ne želi smerti grešnika, temuč de se spreoberne in živi, jim po ptujih zgledih občutne nauke in svarila daje, serca meči, in k pokori napeljuje, do ktere jim še časa daje.

5. Kako bi se bilo te šibe znebiti?

Dobra pomoč k temu je res molitev; ali samo ta vender še ni zadosti. Rečeno je po Izaii: „Kadar bote svoje roke stegovali, bom svoje oči proč obrnil; in kadar bote veliko molili, ne bom uslišal, ker so vaše roke polne kervi“. Iz. 1, 15. Tedaj je v to kaj več potrebniga.

Ko so Izraelce tako imenovane ognjene kače v pušavi nadlegovale, pikale, morile, jim Bog ni na golo molitev in zdihovanje te nadloge kar proč popihal, temuč ukaže Mojzesu bronasto kačo narediti in povzdigniti: de bi pčieni va-njo svoje oči obračali, in po tim vernim in zaupljivim pogledu zdravje dosegli. Ta kača je po splošnim nauku sv. Cerkve podoba na križu povzdignjeniga Zveličarja svetá.

Nam ni le v dušnih potrebah do njega perbežati, ki odjemlje grehe sveta, temuč tudi v telesnih nadlogah nam je per njim pomoči iskati, ki mu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji, nad vidne in nevidne stvari. — V njega na križu povzdignjeniga nam je obrniti svoje dušne oči, oči vere. Ako bo v nas zopet vera oživela, ki je dosihmal v nekterih ugasnila, v nekterih vsa mertvična postala, se bo tudi Gospod na naše zdihljeje in molitve ozertl. — Vanj nam je svoje sercé z ljubeznijo obrniti, in v dopolnjenji te njegove poglavitne zapo-

vedi ostati, de se do nas sv. Duh perbliža, po katerim dobiva zemlja rodovitnost, in zrak zdravje. — Vanj, v njegove nauke in zglede nam je svoje oči obrniti, iskati nar poprej Božjiga kraljestva in njega pravičnosti, gotovo nam bo drugo (tedaj tudi perzanašba te šibe) perverženo. — Vanj se nam je po resnični pokori obrniti, in sicer kakor je šiba nad stani in ljudstva sploh stegnena, tako naj se tudi ljudstva sploh s pokoro vanj obernejo. — Vanj se nam je obrniti, in po sv. obhajilu z njegovo presveto kervijo svojo dušo in telo pokropiti, de nas usmrtivni angel memogredč ne poškodva, in de bo po tim skrivnostnim zaznamovanji dežela, kakor so bile nekdanje izraelske šotoriša v Egiptu, pred to hudo šibo zavarovana.

6. Kako nam bo pa Bog na-to pomoč skazal?

Bog, kateri ne tepe rad svojih otrok, in le počasu šibo vzdiguje, de bi naše duše pogube otel, je pa hiter do usmiljenja, ko bi se prav do njega obrnili, in bi nam naglo pomagal, ko bi se mi spreumeli. Pa kako bi nam zastran te boleznij pomoč skazal? Ali bi njegova vsigamogočnost že sama naravnost to usmrtivno silo pogasila, kar se je v stari zavezi mnogokrat, mnogokrat pa tudi v novi zavezi kakor ob času sv. Gregorja papeža, sv. Karla Boromeja itd. zgodilo. Ali bi pa zdravnikom potrebno modrost dodelil, tečnih zdravil zoper to bolezen znati, do kakoršnih po goli posvetni učenosti doiti, in po golim lastnim premišljevanji priti ne morejo. — In zato bi bilo tudi zdravnikom, ki imajo Eskulapovo palico v lasti, svetovati, si per vsim tem še modrosti od Očeta, vsih dobrih darov zaupljivo prositi, kakor si je Mojzes zraven svoje čudodelne palice vendar še sveta pri Bogu iskal, in s svojim visokoučenim zdravilstvom naj bi tudi prav močno zaupanje v presveto Ime tistiga skleпали, kateri je samo s svojo voljo bližnje in daljne bolnike tako popolnoma ozdravljjal, in v čigar Imenu so apostelj in njih nastopniki terdovratne in neozdravljive bolezni odganjali. Akoravno me kdo zavoljo moje terdne vere pomilovati hoče, se vendar po duhu katoliške cerkve prederznem tole pergodbico naznaniti. Nekaj je katoliški mašnik Hermolaj nejeverskimu Nikomejskimu zdravniku Pantaleonu rekel: Verjemi mi, le malo koristijo Eskulapove in Hipokratove zdravila; na samo Jezusovo ime pa se že bolezni odmičujejo. In ko Pantaleon eniga dne zamerliga fantiča ugleda, in zraven njega gada, po katerim je bil fantič do smerti pičen, je sam per sebi rekel: Če je Hermolajevo govorjenje resnično, bi mogel na Jezusovo Ime fantič oživeti, gad pa zamreti. Komaj je to misel obudil, se mu je že vresničila; in ta čudež ga do vere perpelje, za katero je tudi svoje življenje dal.

Kaj pa de nam ni lahko zdaj takih čudežev perčakovati, ker tudi sv. Pavel pravi, de so le nevernim potrebni, in ne vernim: ali to je pa vsim časam potrebno, de naj Bog vse naše dela in prizadevanja s svojim razsvitljenjem spremlja, in de naj On, ki je ob sleherni perložnosti, kakor o zadnji večerji kruhek ali živež blagoslovil, tudi zdravila v veči korist blagoslovi: česar ga nam je prositi.

Na vero opert, imam vse zaupanje, de bi se po odkazani poli nar ložeje in nar hitreje te nadloge znebiti bilo, pred katero jih toliko strahu koperni, pod katero jih toliko omedluje, za katero jih toliko žaluje. Fiat! Fiat! n.

Letašnje popotvanje na Belo reko.

Na Zgodnji danici 28. sveč. — Drugi večer smo vidili šiluške naselstva. Ob bregu in po bližnji ravnini je več zamurcov delalo. Ko se je pa ladija bližala, je vse delj v znotranje bežalo, ker šilukljan se boji in sovraži bele; misli namreč, de vsak belin je turk, in s timi iz znanih razlogov noče nič opraviti imeti. Tudi divjak ne mara za sužnost in za roparstvo. Naš tolmač, Bahid, je za begočimi klical in jim očital, zakaj de se boje, če ne poznajo ladije, de tukaj ni turkov itd. Na to so nekteri postali, se oglasili, prišli k ladii, in za njimi še njih več, ki jim je unih zgled serčnost dal. Ladijo so debelo ogledovali in s stermentjem zvone ne poslušali. Pri slabim vetru smo le počasi naprej prišli. Zdaj pa smo imeli lepo spremljanje. Ob bregu je truma ljudi vstrič ladije šla, vsi so bili s sulicami oboroženi in so šli do kraja, kjer smo imeli ostati. Bila je tako perva boječnost premagana; ker se je pa že mracilo, so ljudje mirno domu šli. Ravno de sim bil v petek zjutraj odmaševal, so bili že prišli črnaki, vse moško z orožjem, se vč de, ženske pa s posodami na glavi za vodo nositi in z izpraznjenimi bučami. V njih so prinesle mnogih reči v zamenjo, jaje, gumije, mleka, druge kokosi, nekdo je bil celo mačka na ta terg prinesel. (Ni čudo, ker na arabskih ladijah miši hudo nadlego delajo). Meni so se posebno fantiči smilili, zakaj precej hudo jih je zeblo, ker zjutraj je nekoliko merzlo. — Nekteri so prišli na ladijo, in tukaj se spet nad zerkalam nikoli niso mogli prečuditi. — Nekteri ko se je vanj pogledal, je na glas zavpil, drugi se je svoje lastne podobe ustrašil, tretji je zamolklo in globoko zaječal v znamenje zacudenja, četerti je spet in spet pogledoval, če se kje ne goljufa, gleda na desno, levo, zgoraj, spodej, de bi skrivnosti na sled prišel! — 24. zvečer smo bili ostali pri skupšini več naselstev. 25., ravno perva postna nedelja je bila, so se zbirali ljudje pred ladijo, nekteri so bili natorno črni, drugi pepelnati, spet drugi rudeče pobarvani. V obilnim številu so tudi dečki prihajali, in so se v ravni ridi ravno pred ladijo usedali. Ko je sicer kaka ladija pri divjih šilukljanjih ostajala, mende nič mladih ni k nji prihajalo, ampak le samo priletni ljudje s svojim blagam, in tudi ti le bolj od deleč. Zgodnja danica pa privabljuje mlade in stare, in pa prav k ladii. Popoldne so se zamurci spravili pod košato divjo smokev. Gospod Provikar in jest sva bila v sredi med njimi ter sva z njimi zložno počivala. Tolmač je bil pri nas. Pač prijetno smo tu dopernesli popoldanske ure. — Ljudje so bili zmiraj bolj zaupljivi. Med drugim so gosp. Provikarju tožili, de so letas imeli slabo letino, ker so prevelike plohe vse žito pokončale. Tudi živina de le malo jesti dobiva. Gosp. Provikar so jim na Boga kazali, ki jih strahuje, ker z družimi narodi večkrat v sovraštvo živé. Tudi drugih lepih nauk so v pogovore vpletali. Ljudje so poslušali in jim poterdili. Kaj pa zaderžuje cloveka, de pri taci okolišinah ne more začeti misionariti? Nezanje jezika. Zares, misionar mora velikrat nar britkejši občutiti prekletstvo, ki ga je zmotnjava jezikov nakopala. To ljudstvo nas je z zaupanjem obdajalo, se ni balo, ni nič hudiga naltolcovalo, mi pa mu nismo mogli tega dati, zavoljo česar smo prišli. Vender zamoremo pa ljudstvu, čigar jezika ne razumemo, to dati, de zanj molimo, naj bi si tirjal Edinorojeni Očetov to ubogo ljud-

stvo v svojo dedišino in njih okrajine v posest, de naj bi se Njemu tukaj zidala hiša v stanovanje tiho pribežaljšče stiskanemu sercu, de naj dela po svoji potrebi, de naj moli. Zvečer so dečki napravili svojo zamursko veselico. Sulice so sukali, okrog skakali in vmérjeno (po taktu) peli. Spoznaj, o Gospod! svoje ljudstvo, in vzemi v posest svoj delež! —

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Kolera od nekaj dni sem v Šent-Jakopski in Ternovski fari poprijema, manj v drugih; zmeraj je po nekoliko merličev in nektore spravi v malo urah. — Mislil bi človek, de bo saj bolezen ljudi zmordila; ali kdor se je poživinil, je velikrat viditi, kakor de bi bil pri toliki očitni šibi še bolj živinski! Serce nas je bolelo v nedeljo, ko je na trope mladih zijakov gredé iz Šiške rjulo, mem marsikterih hiš, kjer so ljudje pri svojih bolnikih žalovali. V neki hiši je bil ravno bolnik v sveto olje devan, ko taki nečedneži mem hiše pri-rjevoje; lahko si je misliti, kako je duhovnu in ljudem pri sercu bilo!

Veliko hujši je bolezen po deželi, kakor se od več strani sliši. V kolikih zadergah de so marsikteri duhovni, naj en sam zgled pojasni. Neki duhoven pastir nam piše: „Imam oskerbovati 150 bolnikov in tudi sam sim bolehen. Meni je kolera veliko škodo storila. Sestro, ki je pri meni kuharica bila, in pa brata mi je pobrala“. Tako se godi pri neki mali čedi na Slovenskim, njeno ime naj bode zamolčano. — Sicer pa se boro po vsih časnikih, kako de ta bolezen po vsih krajih tako sploh razsaja, kakor še nobenkrat poprej ne. Kdo bi si prederznil tajiti, de ni to šiba Božja v strahovanje zavolj pregreh? Bog nas poboljšaj in reši?

• Tudi tretji zvezek že večkrat omenjeniga časnika „Blahovesta“, vredovaniga po prečast. gosp. V. Stule-u v Pragi, je na svetlo prišel, in obsega kakor navadno, polno lepih in mičnih spisov. Tudi od perviga zvezka našiga „Govornika“ so lepe besede v njem rečene; kdor želi to, in še bolj druge izvrstne spise brati, naj se uaroči na Blahovesta z 2 gold. na pol leta po pošti.

Iz Smlednika. Slavna Danica, prijateljica dobrih šol! raduj se nad Smleško šolo na Gorenškim! Mnogokrat sim bil pri očitni šolski skušnji v Smledniku, vselej mi je grozno dopadlo, letas 27. dan vel. serp. pa posebno. Tako umno so otročiči keršanski nauk razlagali, tudi kadar so visokočastiti gospod dekan sami vprašali, de ne morem popisati. Gospod kaplan Aliančič zares očitno hvalo zaslužijo, vidi se, de so neutrudljivi dušni pastir nedolžnih otročičev. Enako se je obnesel gospod učitelj! Tako ročno so otročiči branje razlagali, tako urno številili de so bili visokočastiti gospod dekan in vsi poslušavci prav zadovoljni. Tu se vidi, kaj gorečnost stori; učitelj verlo napreduje v svoji nalogi, in to je prav. Le naprej! Veselje do šole vse predero. Devičice so priserčno pele pesmice, Marii posvečene. Tako se mladina pripravlja na sveto petje.

Razgled po keršanskim svetu.

V Tappanuli na Avstralskim so divjaki tri misionarje umorili, s tem pa še ne zadovoljni, so ti grozovitneži praznovanje napravili in njih trupla pojedli.

Na Španjolskim so zmiram bolj žalostni časi za sv. Cerkev. Kraljica sama ne more pomagati in sv. Oče jo v svojim nagovorih (allokucij) izgovarjajo, milujejo in Boga za njeno rešenje prošjo. Njene stiske se tudi iz naslednjiga vidiijo. Po stari šegi gresta španjol-

vidi iz tega, de je ženskim samostanam oestro prepovedano, novinke sprejemati. Preganjanje škofov vedno dalje terpi. Kardinal, vikši škof Toledanski in patriarh zahodnje Indije, ob enim veliki milovšinar, sta iz Madrida pregnana; Barcelonski škof je v Kartageno in Placencijanski v Talavero iztiran. Osmanški škof na Kanarske otoke, Urgelski pa na Balcare. — V tacih okolišinah je pa minister zunanjih zadev poslancam stranskih vlad okrožno pismo poslal, v katerim se prederzno reči, ski kralj in kraljica vsako saboto v Eskurjalu, ko se ondi mudita, v podzemeljško grobno kapelo k sv. maši in pred grobom molit, ki bote enkrat tudi njuni trupli v njem počivalo. 28. mal. serp. se kralj in kraljica zopet tje podasta z namenam, tudi sv. Rečnje Telo prejeti. Ali ta tolikanj spodbudljiva pobožnost se ni mogla dopolniti. Vlada je namreč stariga, častitljiviga kraljičniga spovednika, kardinala in Toledanskiga vikšiga škofa iz mesta pregnala, in ji posebniga spovednika vailila, kteriga pa kraljica ni sprejela. — Minister za prave je nedavno škofam in poglavarjem ukaz poslal, po katerim se imajo vsi samostani odpraviti, kateri ne štejejo 12 mnihov ali nun, in za prihodnje vsi, kateri se pod številu dvanajsteterih členov znižajo. To de se ima še v mescu vel. serpanu zgoditi. Pravi pomen tega ukaza se de ravno tiste reči, čez ktero se sv. Oče pritožujejo, izhajajo iz ljubezni do Cerkve in do rimskiga sedeža. — To nas opomni, kar Slovenec od turka govori; ko namreč turk kristjanu glavo reže, ga tolaži rekoč: „Ne boj, ne boj — nič hudiga!“

Na Švedskim se protestanška zaslepljenost nad katoličani občutljivo razodeva. „Wiener Kirchenztg.“ pravi: „Število zavoljo vere iz dežele pregnanih je toliko, de jih sosednje deržave nočejo več sprejemati. Zavoljo prestopa h katoliški veri iz Švedskiga pregnani malar Nilsson je ravno kar v Danimarki v bolnišnici umrl. Nekiga družiga enaciga so v Švedijo nazaj odpravili, kateri je bil pa precej zgrabljen, in je zdaj med nar vočimi hudodelniki v ječi v Malmi.

Na Belgijanskim. pravi „Civiltà cattolica“, se protestanti zmirej bolj razcepljujejo in so na nar glajši poti, vse kar je keršanske resnice popolnoma popustiti. Leto na leto je razpad hujši grozeč, dans od ene juter od druge reči protestanške vere odstopijo. Le samo napuh jih zadržuje, de svojiga hudiga stanu ne spregledajo in ne spoznajo katoliške Cerkve, ktere nedotakljiva edinstvo stori, de so vse enake razcepljevanja nemogoče.

Na Dunaji je bila ravno v god preavitliga cesarja že od več let pripravljana pogodba (konkordat) med sv. rimskim sedežem in cesarskim avstrijskim dvorom od pooblastencov podpisana, in sicer po kardinalu Viala Prela od papeževe, po vikšim škofu Rauscherji pa od cesarske strani. Ko bo še od papeža in cesarja posebej potrjena, potem se bo na znanje dala.

Pogovori z gg. dopisovarci.

G. J. Ž. v Podo: Nenškiga sv. pisma je bil le 1 iztis na prodaj, ki je pa že prodan. — Gosp. A. M. v Id: Prejeli in poskerbeli. — Gosp. S. W. v K: Lepa hvala za lepi spis! — Gosp. A. P. na B: Vaš spis se nam je zročil; hvala Vam! — Gosp. J. E. v Š. V: Naročene reči smo Vam že poslali. — G.—I: Prejel; hvala! „Govornika“ po pošti.

Premembe duhoršine.

V Ljubljanski škofii. Turjaška fara je podeljena g. Antonu Pintarju, kaplanu na Berdu; na njih mesto pridejo gosp. Jan. Pfeifer, Svibenjski kaplan, v Svibenj pa gosp. Anton Ahčič, novoposvečeni mašnik. — Predaseljska fara je podeljena g. Matevžu Ravnikarju, Selskimu lokalistu.